

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.2.28.2026.JL

Pan
Adrian Pożoga
Dyrektor
Domu Dziecka w Wilkowie – Osiedlu

ul. Kochanowskiego 3
59-500 Złotoryja

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, czerwca 2026 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana:	Dom Dziecka w Wilkowie – Osiedlu
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Adrian Pożoga – Dyrektor, od 1 maja 2025 r. do 7 maja 2026 r.
Zakres kontroli:	Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, praw dziecka oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od 1 maja 2025 r. do 7 maja 2026 r.
Podstawa prawna kontroli:	Art. 122 i 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ¹ ; Plan Kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	od 7 maja 2026 r. do 19 maja 2026 r.
Kontrolerzy:	1. Joanna Laskowska, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 217 z 24 kwietnia 2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.217.2026.JL 2. Edyta Kubicka, główny specjalista, upoważnienie nr 218 z 24 kwietnia 2026 r. sygn. PS-NKWR.0030. 218.2026.JL (dowód: akta kontroli str. 1 – 23, 24, 29)

¹ zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „ustawą”; (Dz. U. z 2025 r., poz. 49 ze zm.).

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów oraz ich błędna interpretacja. Stwierdzone nieprawidłowości spowodowały skutki w zakresie ostatecznej realizacji zadań.

III. Ustalenia kontroli:

„Dom Dziecka w Wilkowie - Osiedlu” z siedzibą przy ul. Kochanowskiego 3, 59-500 Złotoryja² jest placówką opiekuńczo – wychowawczą prowadzoną przez Powiat Złotoryjski. Placówka działa na podstawie zezwolenia Wojewody Dolnośląskiego³ i zabezpiecza 14 miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodziców własnych.

Obsługę ekonomiczno – administracyjną i organizacyjną Placówki zapewniało Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wilkowie – Osiedlu, wskazane w tym zakresie w uchwale nr XXXVIII/200/2013 Rady Powiatu Złotoryjskiego z dnia 25 października 2013 r. w sprawie utworzenia Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wilkowie – Osiedlu⁴.

Kontrolowana jednostka funkcjonowała w oparciu o Regulamin organizacyjny Domu wprowadzony uchwałą nr 257/2014 Zarządu Powiatu Złotoryjskiego z dnia 8 maja 2014 r. ze zmianami. Dokument określał typ Placówki, tj. socjalizacyjny oraz zawierał m.in. zapis dotyczący wypłacania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci od 5. roku życia, którego uszczegółowienie dokonano w Regulaminie wypłaty kieszonkowego dla wychowanków Placówki z dnia 2 listopad 2022 r. ze zmianami.

(dowód: akta kontroli str. 7 – 8, 30 – 54)

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych w Placówce umieszczonych było 12. dzieci, w tym 4 rodzeństwa dwuosobowe. Jedno rodzeństwo 15 stycznia 2026 r. zostało przyjęte do Placówki przed ukończeniem przez nich 10. roku życia. Umieszczenie nastąpiło na podstawie postanowienia sądowego w przedmiocie umieszczenia dzieci na czas toczącego się postępowania sądowego w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Powyższe było uzasadnione treścią postanowienia

² zwany w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „Placówką”, „Domem”.

³ decyzja nr PS-IS.9423.44.2013 z dnia 23 września 2013 r., dalej zwana „zezwoleńiem wojewody”

⁴ zwane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego „placówka obsługującą”

sądowego oraz art. 95 ust. 2 ustawy. Rodzeństwo zostało przyjęte do Placówki z pominięciem skierowania wydanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotoryi⁵, które zostało sporządzone 3 lutego 2026 r. Dyrektor złożył oświadczenie, w którym wskazał, że pozostaje w stałym kontakcie z kierownikiem PCPR lub osobą przez niego upoważnioną w celu zapewnienia rodzeństwu miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu złotoryjskiego.

Na podstawie analizy miesięcznej ewidencji wychowanków przebywających w Placówce w okresie objętym kontrolą ustalono, że przestrzegany był standard limitu wychowanków w Domu określony w zezwoleniu wojewody na prowadzenie Placówki.

(dowód: akta kontroli str. 56 – 66)

Czynności kontrolne obejmowały ocenę przestrzegania standardu sprawowanej nad dziećmi opieki, zgodnie z przepisem § 10 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej⁶ odnoszącego się do liczby dzieci pozostających w czasie zajęć opiekuńczych i wychowawczych pod opieką 1 osoby pracującej z dziećmi, w tym wychowawcy.

W okresie od 1 października 2025 r. do 3 maja 2026 r. jednostka kontrolowana i Dom Dziecka im. Jana Wyżykowskiego z siedzibą przy ul. Kochanowskiego 4 w Wilkowie – Osiedlu⁷ funkcjonowały wspólnie w jednym budynku, tj. w siedzibie Placówki. Powyższa sytuacja była następstwem przeprowadzanych prac budowlanych w DDz związanych z modernizacją łazienek, remontem dachu i pomieszczeń, wymianą instalacji elektrycznej, montażem systemu przeciwpożarowego, montażem instalacji fotowoltaicznej. Dyrektor oświadczył, że w powyższym okresie organizacja opieki nad dziećmi, wobec czasowego zwiększenia ich liczby w siedzibie Domu, była realizowana zgodnie z przepisami rozporządzenia poprzez zapewnienie dyżurów w podwójnej obsadzie wychowawców i osób pracujących z dziećmi. Mając powyższe na uwadze wskazuje się, że w przyszłości należy każdorazowo informować Wojewodę Dolnośląskiego o czasowych ograniczeniach w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo – wychowawczej, wobec której aktywne jest zezwolenie na jej prowadzenie. Powyższe zostało potwierdzone w analizie miesięcznych harmonogramów pracy wychowawców oraz w rozmowach indywidualnych z wychowankami Placówki. W okresie poza połączeniem placówek na potrzeby prac budowlanych stwierdzono, że w czasie zajęć

⁵ zwane dalej „PCPR”

⁶ zwanego w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „rozporządzeniem”; (Dz. U. z 2025 r. poz. 395)

⁷ podlega pod wspólną obsługę Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wilkowie - Osiedlu, zwany dalej „DDz”

opiekuńczych i wychowawczych pod opieką jednego wychowawcy nie przebywało więcej niż 14 dzieci, a w godzinach nocnych opiekę nad dziećmi sprawowała 1 osoba pracująca z dzieckiem, co jest zgodne z § 10 ust. 1 - 2 i § 11 ust. 2 rozporządzenia. Zgodnie z analizą dokumentacji specjalistycznej (arkusze zajęć specjalistycznych) w czasie zajęć prowadzonych przez pedagoga pod jego opieką przebywało nie więcej niż 6 dzieci w myśl § 10 ust. 3 rozporządzenia, z wyłączeniem jednostkowego przypadku, w którym w zajęciach uczestniczyło 7 dzieci. Z uwagi na incydentalny charakter stwierdza się uchybienie i wskazuje na konieczność monitorowania liczby dzieci w czasie zajęć grupowych prowadzonych przez pedagoga.

(dowód: akta kontroli str. 57, 67 – 89, 134, 136)

Analiza przedstawionej podczas kontroli dokumentacji wykazała, że w Placówce przestrzegano § 16 ust. 1 rozporządzenia mówiącego o tym, iż wychowawca kieruje procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 57 – 58)

W zakresie oceny standardu określonego w § 14 ust. 1 rozporządzenia, w oparciu o losowo wybraną siedmioosobową grupę kontrolną dokonano oceny sporządzania diagnoz psychofizycznych dziecka niezwłocznie po jego przyjęciu do Placówki. Stwierdzono, że dla wszystkich wychowanków sporządzono diagnozy psychofizyczne w terminie maksymalnie 1,5 miesiąca od dnia przyjęcia do Placówki. Diagnozy psychofizyczne zostały sporządzone przez pedagoga, zgodnie z § 14 ust. 2 rozporządzenia. Wszystkie dokumenty z grupy kontrolnej zawierały obszary określone w § 14 ust. 3 – 4 rozporządzenia, tj. analizę mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym, przyczyny kryzysu w rodzinie oraz wpływu tego kryzysu na rozwój dziecka, relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka, jego rozwoju, a także wskazania do dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem, program terapeutyczny, pracy z jego rodziną, przygotowanie dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. Diagnozy były aktualizowane po upływie 3 lat od ich sporządzenia tuż po przyjęciu dziecka do Placówki. W myśl § 14 ust. 1 rozporządzenia wskazuje się na brak celowości aktualizowania diagnoz z uwagi na fakt, że diagnoza psychofizyczna sporządzana jest niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej i stanowi podstawę opracowania planu pomocy dziecku.

(dowód: akta kontroli str. 90 – 95)

Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy oraz § 15 ust. 1 rozporządzenia wychowawca kierujący procesem wychowawczym, we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie

dziecka nie został przydzielony asystent - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, opracowuje plan pomocy dziecku⁸. W toku kontroli ustalono, że plany opracowano po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej i na jej podstawie. Plany opracowano we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent - przedstawicielem podmiotu organizującego pracę z rodziną. Wyjątek stanowiła jedna sytuacja, w której w planie nie stwierdzono adnotacji o współpracy z asystentem rodziny przy jego sporządzaniu, jak również nie okazano dokumentacji potwierdzającej powyższe, w tym współpracę z podmiotem organizującym pracę z rodziną. Z uwagi na incydentalny przypadek stwierdza się uchybienie i wskazuje na konieczność rzetelnego podejmowania działań w zakresie, o którym mowa w ww. przepisach i dokumentowania tego faktu. W planach określano cele i działania krótko - oraz długoterminowe uwzględniając wskazania, o których mowa w § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia. Przestrzegano przepisu § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia w zakresie obowiązku określenia w planie celu pracy z dzieckiem, uwzględniającego jego powrót do rodziny, umieszczenie w rodzinie przysposabiającej lub rodzinie zastępczej albo przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. Dokumenty opracowywano na okres trzech lat i modyfikowano nie rzadziej niż co pół roku. Wskazuje się na konieczność ujednolicenia druku karty modyfikacyjnej stosowanej w Placówce, z uwagi na fakt, iż w dokumencie „Karta modyfikacyjna do planu pomocy dziecku” stwierdzono obszary wynikające z art. 136 pkt 2, 4 i 6 ustawy odnoszące się w treści do okresowej oceny sytuacji dziecka dokonywanej w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

(dowód: akta kontroli str. 96 – 118)

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 lit. a – i rozporządzenia, w Placówce dla każdego dziecka prowadzono kartę pobytu, a oceny prawidłowości ich prowadzenia dokonano w oparciu o dokumenty za wybrane losowo miesiące (sierpień, grudzień 2025 r. oraz marzec 2026 r.). Stwierdzono, że każda karta pobytu dziecka zawierała wymagane obszary, które były opisane adekwatnie do sytuacji dziecka, w tym z uwzględnieniem współpracy z asystentem rodziny. Kartę pobytu dzieci przebywających w Placówce uzupełniano co miesiąc.

(dowód: akta kontroli str. 119 – 124)

W zakresie oceny standardu realizacji przez Placówkę zapisów § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, analizie poddano funkcjonującą dokumentację „*Arkusze badań i obserwacji*”

⁸ zwany w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „planem”

pedagogicznych” sporządzany dla każdego wychowanka. Stwierdzono, że ww. dokument w treści zawierał zapisy potwierdzające obserwację w zakresie funkcjonowania wychowanka oraz podjęte oddziaływania w postaci rozmów pedagogicznych. Dokument podpisywał pedagog. Arkusze nie zawierały części dotyczącej badań pedagogicznych, pomimo faktu ich realizowania w procesie diagnozowania dziecka, co stanowi nieprawidłowość w świetle ww. przepisu. Zgodnie z oświadczeniem dyrektora Placówka współpracowała ze Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji i Rozwoju Społecznego „GRONO” z siedzibą w Lubinie i w ramach zawartego porozumienia o współpracy partnerskiej z 16 grudnia 2022 r., Stowarzyszenie zapewniało konsultacje psychologiczne dla dzieci. Tym samym psycholog nie sporządzał arkuszy badań i obserwacji psychologicznych z uwagi na brak zatrudnienia w Placówce.

Analiza dokumentacji specjalistów wykazała, że dla wychowanków tego wymagających, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia prowadzono kartę udziału w zajęciach specjalistycznych prowadzonych przez pedagoga w formie spotkań i rozmów indywidualnych (w zależności od potrzeb dziecka) oraz grupowych. Dodatkowo stwierdzono, że psycholog jako osoba ze Stowarzyszenia oraz osoby zatrudnione w ramach umowy cywilnoprawnej do realizacji przedmiotu umowy (np. terapia integracji sensorycznej, terapia psychologiczna, zajęcia psychoterapeutyczne), sporządzały karty zajęć specjalistycznych, pomimo iż nie były osobami umocowanymi do ich wytwarzania. Wskazuje się na zasadność prowadzenia dokumentacji psychologicznej określonej ustawą przez osobę zatrudnioną na stanowisku psychologa w jednostce kontrolowanej.

(dowód: akta kontroli str. 130 – 136)

Na podstawie oświadczenia dyrektora oraz rozmów z wychowankami stwierdzono, że Placówka zapewniała dzieciom całodzienne wyżywienie, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia. W Centrum funkcjonowała kuchnia, w której przygotowywano obiady dla wychowanków, spożywane na stołówce. Z kolei śniadania i kolacje wychowankowie przygotowywali samodzielnie (dzieci młodsze przy wsparciu wychowawcy) w kuchni w Placówce. Intendent przygotowywał jadłospis i zapotrzebowanie w produkty żywieniowe. Dzieci miały zapewniony przez całą dobę dostęp do podstawowych produktów żywnościowych i napojów, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia, co potwierdziły w rozmowach z kontrolującymi. Wychowankowie nie wnosili uwag do ilości i jakości posiłków. W okresie objętym kontrolą nie było w Placówce dzieci, które wymagałyby ze względów kulturowych czy religijnych specjalnej diety. Nie było także potrzeby zaopatrzenia podopiecznych w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia. Podczas czynności kontrolnych w formie oględzin Placówki dokonano oceny

produktów znajdujących się w kuchni Domu – nie stwierdzono produktów budzących zastrzeżenia i potwierdzono, dostępność podstawowych produktów. Wobec powyższego można przyjąć, że wyżywienie było właściwie zbilansowane i dostosowane do potrzeb rozwojowych wychowanków.

(dowód: akta kontroli str. 26, 137 – 139, 201 – 203)

Na podstawie wykazu dzieci objętych leczeniem podstawowym i specjalistycznym oraz rejestru wizyt lekarskich/specjalistycznych funkcjonującego w dokumentacji dzieci stwierdzono, że byli oni objęci podstawową opieką zdrowotną w Wiejskim Ośrodku Zdrowia w Wilkowie. W zależności od potrzeb korzystali także z konsultacji specjalistycznych m.in. stomatologa, psychiatry, otolaryngologa, audiologa, okulisty, ginekologa. Leki przechowywano w odpowiednich warunkach, niedostępne dla wychowanków. Za ich wydawanie odpowiedzialni byli wychowawcy, co w rozmowach indywidualnych potwierdziły dzieci. Wychowanków zaopatrywano w produkty lecznicze oraz wyroby medyczne (okulary korekcyjne – 2 dzieci), zgodnie ze wskazaniami lekarskimi, w myśl § 18 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 27, 140 – 145)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, w okresie objętym kontrolą wychowankowie mieli zapewniony dostęp do nauki, która w zależności od poziomu kształcenia odbywała się w placówkach oświatowych ogólnodostępnych lub w strukturach placówek resocjalizacyjnych (5 wychowanków), tj. w szkołach podstawowych i branżowych. W okresie objętym kontrolą żadne z dzieci nie korzystało z indywidualnego nauczania, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 10 lit. b rozporządzenia. Placówka ponosiła opłaty za pobyt pięciorga wychowanków w internacie, w myśl § 18 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia. W bieżącej nauce wychowankowie mieli zapewnioną pomoc i wsparcie ze strony wychowawcy i pedagoga w Placówce oraz w placówkach resocjalizacyjnych (dot. wychowanków, którzy tam realizowali naukę). W zajęciach wychowawczych uczestniczyli wszyscy wychowankowie przebywający w Placówce w okresie objętym kontrolą; zajęciami terapeutycznymi i kompensacyjnymi prowadzonymi w Placówce przez pedagoga, psychologa (osoba ze stowarzyszenia, osoby zatrudnione w ramach umowy cywilnoprawnej) objęto 10 wychowanków, a w zajęciach rewalidacyjnych w specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym uczestniczyło 2 dzieci. W ramach zajęć rekreacyjno – sportowych w okresie objętym kontrolą wychowankowie uczestniczyli w zajęciach integracyjnych organizowanych przez Placówkę w jej siedzibie oraz na zewnątrz. Przebywający na co dzień w placówkach resocjalizacyjnych wychowankowie, korzystali z zajęć organizowanych w tych placówkach. 16 dzieci uczestniczyło w realizacji

indywidualnych treningów sportowych, zgodnie z zainteresowaniami (piłka nożna, zajęcia taneczne) oraz w zajęciach grupowych o charakterze kulturalno – oświatowym (kino, teatr, wycieczki, kolonie. W Placówce obowiązywał roczny kalendarz uroczystości i imprez ze wskazaniem tematyki inicjatywy, terminu realizacji i osoby odpowiedzialnej. Tym samym wychowankowie uczestniczyli w między innymi: w balu karnawałowym, w powitaniu wiosny, w przygotowaniach do świąt kościelnych i świąt narodowych, w przygotowaniach do uroczystości kościelnych (Chrzest Święty, sakrament Komunii Świętej, Boże Ciało), w zajęciach profilaktycznych ekologicznych i zdrowotnych, w urodzinach innych wychowanków, w obchodach Dnia Dziecka i innych świąt okolicznościowych. Wobec powyższego stwierdzono, że Placówka zapewniała wychowankom dostęp do zajęć, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 146 – 164, 195 – 200)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia, placówka ma obowiązek zapewnić dzieciom zaopatrzenie w podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Ustalono, że wszyscy uczniowie szkół ponadpodstawowych byli zaopatrzeni w podręczniki i niezbędne przybory szkolne. Z kolei wychowankowie z Placówki uczący się w publicznych szkołach podstawowych posiadali bezpłatne podręczniki, materiały edukacyjne oraz ćwiczenia, finansowane z dotacji celowej budżetu państwa, a wyposażenie w niezbędne przybory szkolne zapewniała Placówka.

W okresie objętym kontrolą Placówka ponosiła opłaty za pobyt (wyżywienie) podopiecznych, którzy przebywali w placówkach resocjalizacyjnych. Dom pokrywał koszt przejazdu jednego wychowanka do szkoły (bilet miesięczny), a także koszty przejazdu na kursy zawodowe. Z uwagi na fakt, że szkoła podstawowa mieściła się w sąsiedztwie Placówki, dzieci uczęszczały do niej pieszo w asyście wychowawcy. Przejazdy związane z dojazdem do ośrodków, wizytą u lekarza, wycieczkami, urlopowaniem wychowanków, Placówka realizowała z wykorzystaniem auta służbowego. Wobec powyższego stwierdzono, że jednostka ponosiła wydatki, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 27 – 28, 192 – 200)

Rozmowy indywidualne z podopiecznymi, analiza prowadzonych w Placówce kart odzieżowych (nieobligatoryjnie) oraz informacje od dyrektora potwierdziły, że zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. a – c rozporządzenia, wychowankowie byli wyposażeni w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, zabawki oraz środki higieny osobistej, stosownie do wieku, indywidualnych potrzeb i pory roku, mając wpływ i możliwość wyboru odzieży. W pokojach dzieci, w pokoju dziennym Placówki znajdowały się zabawki adekwatne

do ich wieku i zainteresowań. Środki higieny osobistej zakupywane i wydawane były wychowankom i odnotowywane w zeszycie zapotrzebowania. Ubrania zakupione dla wychowanków odnotowywane były w kartach odzieżowych, okazanych podczas kontroli. Wychowankowie nie wnosili uwag, co do odzieży oraz środków czystości dostępnych w Placówce. Obserwacja wychowanków podczas wykonywanych czynności kontrolnych w Domu nie wzbudziła niepokoju, co do stanu ich ubioru i wyglądu.

(dowód: akta kontroli str. 27 – 28, 201 – 203)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, zadaniem placówki jest zapewnienie dziecku od 5. roku życia, co miesiąc kwoty pieniężnej do własnego dysponowania, której wysokość jest nie niższa niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy. W Placówce funkcjonował regulamin wypłat kieszonkowego dla wychowanków Centrum wprowadzony zarządzeniem nr 1 dyrektora z dnia 2 listopada 2022 r. W okresie objętym kontrolą regulamin został zmieniony aneksem nr 03/2026 z 26 stycznia 2026 r. w zakresie wskazania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania. Do ww. regulaminu wnosi się uwagi, które wymagają skorygowania:

- a) w pkt 3 zapisano: „Prawo do otrzymania kieszonkowego nabywa wychowanek przebywający w placówce pełen miesiąc kalendarzowy”, co stoi w sprzeczności z treścią § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia;
- b) w pkt 5 zapisano: „Kieszonkowe otrzymuje każdy wychowanek Placówki i DDz”, co stoi w sprzeczności z pkt 2 (nowe brzmienie zawarte w aneksie) i pkt 7 regulaminu oraz z wiekiem dziecka wskazanym w § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia.

Na podstawie analizy miesięcznych list wypłat „kieszonkowego” ustalono, że:

- wobec 3 wychowanków, którzy w okresie objętym kontrolą opuścili Placówkę w danym miesiącu, dyrektor nie zapewnił im kwoty do własnego dysponowania (E.K. – brak „kieszonkowego” za wrzesień 2025 r., data opuszczenia Placówki – 5.09.2025 r.; O.T. – brak „kieszonkowego” za styczeń 2026 r., data opuszczenia Placówki – 3.01.2026 r.; K.P. – brak „kieszonkowego” za kwiecień 2026 r., data opuszczenia Placówki – 2.04.2026 r.),
- wobec 7 wychowanków, którzy w okresie objętym kontrolą zostali przyjęci do Placówki w danym miesiącu, dyrektor nie zapewnił im kwoty do własnego dysponowania (E.K. i W.K. przyjęci 4.06.2025 r. – brak wypłaconego „kieszonkowego” za czerwiec 2025 r.; J.I. i N.I. przyjęci 15.01.2026 r. – brak wypłaconego „kieszonkowego” za styczeń 2026 r.; E.R., S.D., T.D. przyjęci 27.03.2026 r. – brak wypłaconego „kieszonkowego” za marzec 2026 r.).

Powyższe stanowi nieprawidłowość w myśl § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia.

W rozmowach indywidualnych z podopiecznymi potwierdzono informację, że otrzymywali kieszonkowe, które pozostawało do ich dyspozycji lub mieli możliwość przekazania pieniędzy w depozyt do swojego wychowawcy. Odbiór kieszonkowego wychowankowie potwierdzali podpisem na listach wypłat. Wychowankowie przebywający na co dzień w placówkach resocjalizacyjnych odbierali „kieszonkowe” podczas urlopowania do Placówki lub kwoty były im przesyłane przekazem pocztowym. Wobec wychowanków przebywających na długotrwałej nieobecności w Placówce, kwoty do własnego dysponowania gromadzone były w formie depozytu.

(dowód: akta kontroli str. 165 – 191)

Mając na uwadze art. 4 ustawy, czynności kontrolne obejmowały rozmowy z wychowankami przebywającymi w Placówce, celem zweryfikowania respektowania ich praw, ze szczególnym zwróceniem uwagi na ich przestrzeganie w zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, w tym naruszania nietykalności cielesnej. W rozmowach z inspektorami uczestniczyli niepełnoletni wychowankowie, którzy wyrazili taką wolę i chęć. Ich wypowiedzi na temat pobytu i zasad funkcjonujących w Placówce dotyczących wspólnego mieszkania były swobodne. Wychowankowie wykazali się świadomością swojej sytuacji prawno-rodzinnej, okoliczności pobytu w Placówce. Opowiadali o zwyczajach panujących w Placówce związanych z rytmem dnia (pory posiłków, czas na naukę własną, czas wolny, samodzielne wyjścia), swoimi obowiązkami i zadaniami. W trakcie rozmowy potwierdzili, że podtrzymują kontakty telefoniczne lub osobiste z członkami rodzin, gdy są przez nich odwiedzani lub mają zgodę na urlopowanie do domu. Podkreślili, że sami mogli decydować o tych kontaktach, nie byli do nich zmuszani i nie były one im zakazywane. Wychowankowie otwarcie opowiadali o możliwości skorzystania w Placówce ze wsparcia pedagoga, psychologa (osoba ze stowarzyszenia) wg potrzeb oraz organizacji czasu wolnego (np. ferie zimowe, kolonie wakacyjne, wycieczki, zajęcia profilaktyczne, uroczystości kościelne i narodowe, urodziny, Dzień Dziecka, wyjścia do kina) . Zapewnili o wyposażeniu w odzież, obuwiu, bieliznę, środki higieniczne i pielęgnacyjne oraz korzystaniu z wizyt lekarskich (lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, stomatolog, dermatolog, psychiatra). Wychowankowie bardzo pozytywnie wypowiadali się o jakości wyżywienia, chwaląc obiady. Szczególną uwagę poświęcono w rozmowach w sprawie przestrzegania praw dziecka. Wychowankowie zaprzeczyli występowaniu zachowań mających znamiona przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej czy seksualnej wobec nich samych, nie byli

też świadkami przemocy w stosunku do innych. W związku z powyższym w świetle art. 4 ustawy należy uznać, że Prawa Dziecka w Placówce były przestrzegane.

(dowód: akta kontroli str. 201 – 203)

Dom funkcjonował w wolnostojącym budynku, na terenie placówki obsługującej i pozostałych placówek opiekuńczo – wychowawczych. Składał się z 5 pokoi mieszkalnych (czterooosobowy, trzyosobowy i trzy pokoje dwuosobowe) o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych (w szafach, komodach) i swobodne korzystanie z wyposażenia (biurka, regały, stoliki). Wszystkie pokoje mieszkalne posiadały naturalne oświetlenie oraz wspomagająco światło sztuczne (lampy sufitowe i podłogowe, biurkowe). Ich stan techniczny był dobry. Placówka posiadała łącznie 4 łazienki z prysznicami, umywalkami i toaletą, w jednej z nich znajdowała się pralka i suszarka automatyczne. Pomieszczenia zapewniały intymność podczas korzystania oraz były zgodne z zasadami higieny. Dom zapewniał miejsce do nauki oraz niewielką wspólną przestrzeń mieszkalną (salon z aneksem kuchennym), która stanowiła miejsce spotkań i wypoczynku. Wydzielono w nim część telewizyjną, tzw. „kącik” z książkami, gramy i zabawkami oraz narożnik. W części aneksu kuchennego znajdowała się zabudowa meblowa, sprzęt agd i stoły z krzesłami.

Przeprowadzone oględziny Placówki i poczynione ustalenia pozwalają stwierdzić, że przestrzegano przepisu § 18 ust. 3 rozporządzenia dotyczącego zapewnienia dzieciom standardu pokoi mieszkalnych, dostępu do łazienki z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalety, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny, miejsca do nauki, do przygotowywania posiłków i wspólnej przestrzeni mieszkalnej.

(dowód: akta kontroli str. 204 – 208)

Przedmiotem kontroli była także ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi. Dokonując analizy przekazanego przez dyrektora wykazu zatrudnionych w Placówce pracowników oraz ich akt osobowych ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Placówce z dziećmi pracowało łącznie 11 wychowawców, spośród których każdy posiadał kwalifikacje wynikające z art. 98 ust. 1 pkt 1 lit. a – c. ustawy. Wychowawcy zostali zweryfikowani w zakresie, o którym mowa w art. 98 ust. 3 pkt 1 – 4 ustawy.

W aktach osobowych wychowawców zatrudnionych od 15 lutego 2024 r. znajdowały się zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego, zgodnie z art. 21 ust. 9 ustawy

z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich⁹.

Czynnościom kontrolnym w zakresie zgodności z art. 99 ust. 5 ustawy, poddano także dokumentację pracowników zatrudnionych w placówce obsługującej, pracujących na co dzień z dziećmi: pedagog i pracownik socjalny, którzy posiadali kwalifikacje wynikające z art. 98 ust. 1 pkt 2 i 6 ustawy oraz zostali zweryfikowani w zakresie, o którym mowa w art. 98 ust. 3 pkt 1 – 4 ustawy oraz konserwator, kierowca – konserwator, kucharka i sprzątaczką – w aktach osobowych znajdowały się dokumenty potwierdzające spełnienie wymogu zawartego w art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy. Kwalifikacje dyrektora Placówki były zgodne z art. 97 ust. 3 ustawy. W okresie objętym kontrolą z pięcioma osobami zawarto umowy cywilnoprawne dotyczące przeprowadzenia zajęć terapii integracji sensorycznej, treningu umiejętności społecznych, terapii psychologicznej, zajęć psychoterapeutycznych. W grupie osób zatrudnionych w ramach umowy cywilnoprawnej stwierdzono zawarcie umowy z W.K. w przedmiocie wykonywania czynności opiekuna dziecięcego na okres 13.11.2025 r. – 31.12.2025 r. Osoba ta posiadała wykształcenie psychologiczne, a więc niezgodne z art. 98 ust. 1 pkt 5 ustawy, co stanowi nieprawidłowość. Z uwagi na fakt, że na dzień kontroli ww. osoba była zatrudniona na podstawie umowy o pracę na stanowisku wychowawcy, odstępuje się od wydania zalecenia pokontrolnego z jednoczesnym wskazaniem konieczności przestrzegania wymogów kwalifikacyjnych zawartych w art. 98 ust. 1 przy zawieraniu umów.

(dowód: akta kontroli str. 209 – 223)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Domu dla Dzieci stwierdzono nieprawidłowości wymagające wydania zalecenia pokontrolne:

1. Nie prowadzono całościowo arkuszy badań i obserwacji pedagogicznych.
2. Wobec 10 wychowanków w miesiącach ich przyjęcia lub w miesiącach opuszczenia Placówki nie zapewniono im kwoty pieniężnej do własnego dysponowania.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki, chronologicznie pod numerem 55 w 2026 r. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń złożonych przez dyrektora, dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe osób pracujących z dziećmi oraz osób

⁹ (Dz. U. z 2024 r., poz.1802)

zatrudnionych do obsługi Domu, ogłędzin Placówki oraz indywidualnych rozmów z wychowankami.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano dyrektorowi Placówki, drugi egzemplarz złożono do akt postępowania kontrolnego nr PS-NKWR.431.2.28.2026.JL.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Prowadzić arkusze badań i obserwacji pedagogicznych dla każdego dziecka.

Podstawa prawna: § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Zapewniać co miesiąc kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci w wysokości nie niższej niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w rozporządzeniu, której wysokość co miesiąc ustala dyrektor placówki.

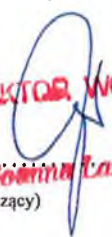
Podstawa prawna: § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 395).

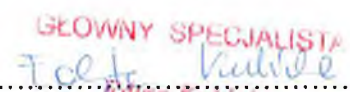
Termin realizacji: na bieżąco

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 r., poz. 49 ze zm.).

Proszę w terminie do dnia **30 czerwca 2026 r.** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

INSPEKTOR WOJEWODZKI

Joanna Laskowska
(przewodniczący)

GŁÓWNY SPECJALISTA

Edyta Kubiśka
(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleńczak
Zastępczyni kierownika komórki do spraw kontroli